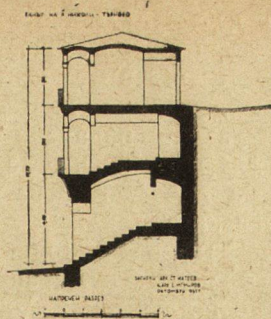

Панарет Рашев (родом от Търново) в естествена големина. Под църковния под се намира костница. Църквата заема общо 247,70 кв. м пространство, от което 39,080 кв. м са зидове, а 209,70 кв. м оползотворена площ. Вътре тя е висока 10,40 м, широчина 15,17 м, а дълга 31,70 м. Църквата „Св. Константин и Елена“ е последната строена от Никола Фичев църква в Търново, градена е най-вече на миджия цели три години — от 1872 до 1874 г. Струвала е 300,000 гроша, събирани както винаги с „дискус“ и доброволни пожертвувания от гражданите, а най-вече

16. Търново. Колонадният хан на х. Николай Д. Минчев (1858) — вертикален разрез (арх. заснемане: арх. Ст. Матеев и к.-арх. Ем. Момиров, септ. 1951 г.)

от махленци. Майсторият син Иван е носил тухли и дори сам е боядисвал врати и прозорци. Строена е едновременно със съседния нов турски конак от същите каменodelци и общи работници. За църквата майсторът е вземал винаги най-добрите каменodelци. Между всичките строени от него търновски църкви той е харесвал най-много „Св. Константин и Елена“. Осветена е на 7 октомври 1873 г. от търновския владика Иларион Макариополски.

Всичките строителни материали — тухли, керемиди и камъни, са носени от близката търновска околност, а дървените греди и дъски — от Балкана и Тузлука. През време на земетресението църквата отчасти беше съборена (паднаха нейният купол и кръстообразните колони), обаче засега е поправена и новопокръстена от „Св. Константин и Елена“ на „Св. цар Борис“.

КАМЕННИЯТ МОСТ НА Р. РОСИЦА ПРИ ГР. СЕВЛИЕВО (табл. XXXI, 1)

Мостът е строен през 1857—1858 г. от майстор Никола Фичев. Първоначално е имал обща дължина 110 м и 7 сводови отвора (кивгири).

Повърхността му от средата неусетно се снижава към двата му края; средният свод е имал най-голям отвор и е бил по-висок от останалите. Стълбовете на моста като тия на всички негови мостове са зидани от едър ломен камък и са заострени срещу течението на реката. Над заострената част е имало по един отвор с дъгов свод, през който водата е протичала при големи наводнения, каквито често стават на р. Росица. Мостът

на Никола Фичев е издържал на стихийните пролетни наводнения на 16 юни 1859 г., 9 май 1897 г. и 19 юни 1939 г. При последното наводнение е била разрушена само горната част на моста (парапетът и част от платното на шосето).

През 1924 г. мостът бе продължен с 80 м в хоризонтална площ от стоманобетонова част (6 отвора със странични тротоари и железни парапети).

През 1940 г. околийският инженер е отрязал върхната част на стария мост и вече целият мост е станал с хоризонтална площ. В краищата на два пиедестала са

поставени по два стоящи лъва и сега мостът се нарича „Лъвов мост“ за разлика от долния каменен мост по шосето за с. Крушево. В същата година мостът бе павиран с гранитни блокчета по продължение на главната градска улица. На една от мраморните плочи, поставени на моста (сега запазена в градския народен музей), има арабски надпис от 1872 г. В една своя статия др. Васил Х. Беязов, след като описва моста, прибавя: „Нито земетресенията, нито наводненията, камионите, оръдията и танковете можаха да причинят повреда на моста до днес. Здрава и добросъвестна работа, макар да е работен ангария и без цимент.“

Иван Митев Симеонов от с. Кръвеник (Севлиево) разказва, че на р. Видима при с. Градниц (Севлиево) има голям каменен мост с лъв, с голям кивгир (свод) и малки сводове, за който слушал, че е бил правен от дядо Никола Фичев. След завършването на моста дошъл някакъв инженер-поляк да го приеме. Като се възхищавал от творбата на Никола Фичев, той потърсил майстора и го попитал къде е следвал. Никола Фичев най-спокойно му отвърнал: „На Баева ливада.“ Полякът не разбрал шегата на дядо Колю и потърсил на картата где е Баева ливада, но... не я намерил.

МОСТЪТ НА Р. ОСЪМ В ГР. ЛОВЕЧ

(приложение II, табл. XXXI)

Валията Митхад паша, след като направил шосето Русе—Търново—Габрово за Балкана с прочутия каменен мост при Бяла, предприел направата на шосето Търново—Севлиево—Ловеч—Арабаконак—София. При Ловеч на р. Осъм трябвало да се направи